

Džungle v české kvalitě

Pověst na trhu kazí řada známek kvality, jejichž získání není podloženo vůbec ničím

Vydávání certifikátů představuje důležitou oblast ekonomiky, přestože je toto téma pro velkou část veřejnosti poměrně odtažitě. Zřejmě nejznámější jsou v této souvislosti mezinárodní certifikáty ISO. Jejich zavedení předcházely na konci 19. století snahy o nastavení norem, které by zaručily bezpečný provoz parních kotlů. V roce 1886 tak vznikla v britském Manchesteru společnost dozorující výrobu a provoz, v roce 1900 pak mezinárodní svaz, který vytvářel první společné předpisy pro výrobu a zkoušky kotlů.

Další krok ke vzniku certifikátů přinesly ve 30. letech minulého století požadavky představitelů armády na dodavatele vojenské techniky, staveb a dalších armádních zařízení. Vojenští experti tehdy zpracovali soubor kritérií, která musely splňovat podniky, aby je bylo možno považovat za spolehlivé dodavatele. Firmy byly povinny doložit především jasné a dokumentované systémy řízení firmy včetně organizační struktury podniku, kompetencí a odpovědnosti, omezení rizik, jasných procesů a postupů i předem daného způsobu, jak se vypořádají s případnými nedostatky.

Výsledkem byl zřetelný přehled, kdo přesně v podniku co dělá, kdo za co zodpovídá a zda je odvedená práce udělána pořádně. Po skončení druhé světové války se podobný princip postavený na dodržování základních parametrů kvality začal prosazovat i v civilním sektoru. Vznikly tak ISO normy jako soubory minimálních požadavků, jímž

musí vyhovět dodavatel výrobků nebo služby, aby mohl být považován za dodavatele spolehlivého a důvěryhodného.

ISO je zkratkou anglického označení Mezinárodní organizace pro normalizaci. V současnosti tato federace sídlí v Ženevě a zabývá se národními normalizacemi. Díky ní vzniklo zhruba již dvacet tisíc norem, v České republice je zastupující institucí Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví. Nejznámější ISO normou je ISO 9001, která stanovuje požadavky na systém řízení kvality.

Bez pravidel

Vydávání dalších druhů certifikátů se věnují nezávislé spolky a úřady, jejichž činnost je řízena legislativou jednotlivých zemí v návaznosti na evropské instituce. V České republice je však dohled státu nad organizacemi, které certifikáty vydávají, terčem kritiky, protože zde neexistuje orgán, který by akreditoval poskytovatele certifikátů a posvědčoval správnost a hlavně vypovídací hodnotu jimi vydávaných certifikátů. Působí zde pouze oborová sdružení.

Vzniká tu proto „certifikační džungle“. V konkurenci certifikátů, jež vydávají některé organizace výměnou za inzerci v katalogu nebo poplatek bez jakékoli kontroly či auditu ze strany „certifikačního orgánu“, atmosféra příliš nepřeje ani certifikátům, které jsou podloženy skutečně kvalitativními kritérii.

1886	1900	30. léta	1969	1971	1987
V Manchesteru vzniká společnost dozorující nad výrobou a provozem parních kotlů, předobraz dnešních certifikačních organizací.	Byl založen mezinárodní svaz, který začal vytvářet první společné předpisy pro výrobu a zkoušku kotlů.	Armády si zpracovávají soubor požadavků, které musejí splňovat podniky, aby se mohly stát dodavateli. Ty se ale liší u Britů, Američanů nebo například Japonců.	Vláda Spojeného království zveřejňuje požadavek na nezávislé standardy kvality pro dodavatele.	Britský institut pro standardy publikuje první předpisy.	Vzniká první verze standardu ISO 9000.

Certifikáty tak v Česku často neplní svoji základní funkci. Měly by být věrohodným potvrzením a ověřením, že certifikovaný subjekt dosahuje výsledků definovaných certifikačním procesem, a splňuje tak kvalitativní podmínky nutné pro jeho získání. Měly by tedy garantovat určitou kvalitu, složení, procesy. **U certifikátů vyvážených inzercí v katalogu nebo jen poplatkem žádná podobná záruka není.**

I to je jeden z důvodů, proč nemají certifikáty v Česku příliš dobré jméno. Rolí hraje také skutečnost, že se na rozdíl od vyspělých zemí nemohla tato oblast v socialistické éře rozvíjet. „Firmy a podnikatelé jakoukoli certifikaci či zavedení systému řízení následně auditované-

Firmy a podnikatelé berou certifikaci či zavedení systému řízení následně auditovaného a certifikovaného jako nutné zlo.

ho a certifikovaného berou jako nutné zlo. Dívají se na to negativně, místo aby otevřeli oči a řekli si, to je skvělé, budu lepší než moje konkurence,“ konstatuje Marek Kupka, obchodní manažer portálu Ekvalita.cz, který uděluje mezinárodní certifikát UKQS.

Certifikace jako kritérium

„Lidé budují v České republice značky, ale už jim nedávají přidanou hodnotu ve formě certifikace. Například v Německu na certifikaci nahlíží úplně z jiného úhlu pohledu, je to prestiž, která tu firmu posouvá o úroveň výše, a toho si tam také cení. Mít v Německu certifikát znamená být v extralize mezi firmami,“ dodává Marek Kupka. **Zatímco získání certifikátu ISO podle něj stojí desítky tisíc korun, roční obnova certifikátu UKQS přijde na sedm tisíc korun.** V porovnání s certifikátem ISO je však nevýhodou jiných mezinárodních certifikací to, že na českém trhu není povědomí o nich příliš vysoké.

Výsadní pozici certifikátů ISO navíc zřejmě posílí i nový zákon o veřejných zakázkách. „Zadavatel nebude posuzovat jen ekonomickou výhodnost nabídky, ale bude přihlížet k dalším technicko-kvalitativním parametrům – například k tomu, jakou energetickou náročnost si vyžádá plnění veřejné zakázky nebo jaké dopady to bude mít na životní prostředí,“ upozorňuje Jakub Kejval, generální ředitel inspekční a certifikační společnosti Bureau Veritas.

Nový zákon o veřejných zakázkách dává vyšší důraz na environmentální hlediska, která jsou spojená s realizací veřejné zakázky. „Firmy budou muset zadavateli prokázat, jaká opatření v této oblasti vykonávají. Jako hodnotící kritérium má sloužit mimo jiné certifikát ISO 14001 – Systém environmentálního managementu,“ přibližuje Jakub Kejval. K prokázání kritérií technické kvalifikace pro veřejnou zakázku může zadavatel po firmách požadovat také další certifikáty, například ISO 9001. ■

DALIBOR DOSTÁL (dostal@mf.cz)

INZERCE ▼ A161005389

Bilance – účetnictví

Ing. H. Komersová Vilikusová
Daňový poradce evidovaný v komoře daňových poradců.

Nabízí

- vedení účetnictví a daňové evidence
- daňové poradenství včetně zastupování na FÚ
- daňovou optimalizaci v mezích zákona
- přiznání k DPPO, DPFO, DPH, silniční daně
- mzdové účetnictví a poradenství, personalistika
- účetní a finanční poradenství
- rekonstrukci účetnictví
- evidenci majetku a zpracování odpisového plánu
- zastupování na zdravotní pojišťovnách a PSSZ

Výhody

- jistota bez vícenákladů díky vzdělání, dlouholeté praxi a pojištění
- zájem stabilní a prosperující firmy
- daňové a finanční poradenství pro klienty zdarma
- ceny odpovídající práci, časové náročnosti a položkám
- přátelský, profesionální a spolehlivý přístup